

JA' SCARTA PABLO LI LA STS'IBABE LI BUCH'UTIC YICH'OJIC TA MUC' LI CAJVALTIC LI TE TA GALACIA BALUMILE

¹ Jo'on Pabloun, jo'on yajtacbalalun li Cajvaltique. Ma'uc crixchano li la stacun ta yalel li sc'op li Diose, schi'uc li la st'ujune. Ja' list'uj li Jesucristoe schi'uc li Jtotic Dios li ischa'cuxes loq'uel ta ch'en li Jesucristoe. ² Chajc'oponcutic batel ta carta jchi'uc li jayvo' li li' jchi'uque, jo'oxuc li avich'ojic xa ta muc' e'uc li Cajvaltich'uc li butic oyoxuc li te ta Galacia balumile. ³ Ac'o yac'boxuc ep slequilal yutsilal li Jtotic Diose schi'uc li Cajvaltich'uc Jesucristoe. Ac'o spasboxuc ta jun avo'onic li jujunoxuque. ⁴ Li Cajvaltich'uc Jesucristoe laj yac' sba ta milel ta jcojtic ja' yu'un lijloc'utic ta sc'ob li c'ustic chopol li' ta balumile. Ti jech la spase, yu'un ja' jech isc'an li Jtotic Dios cu'untique. ⁵ Ja' yu'un ta x'ich'e o ta muc' sbatel osil li Diose. Toj lec ti jech ta xc'ot ta pasele.

Ja' sc'oplal ti muc buch'u yan sc'op ti chijcolutic oe

⁶ Labal chca'i ti oy jayvo'oxuc ti mu xa xach'unic ti ja' no'ox chiscoltautic li Diose ti ja' laj yic'oxuque, ti ta slequil no'ox yo'on chacuxiic yu'un sbatel osil ta sventa li Cristoe. Yu'un yan xa o c'usi ach'unojic ti chanopic ti ja' chacolic oe. ⁷ Pero muc buch'u yan sc'op ti chijcolutic oe, ja' no'ox li c'usi laj calboxuque. Ti jech ta xc'ot ta pasel ta atojolique, ja' ta scoj ti oy buch'utic chayalbeic ti mu jechuc ta ch'unel, ja' yu'un chchibaj o avo'onic. Yu'un yan o c'usi ta xalic li c'u sba chijcolutique. Ma'uc chalic ti ja' no'ox chijcolutic yu'un li Cristoe. ⁸ Buch'uuc

no'ox chtal yalboxuc li sc'op Dios ti mu co'oluc ti c'u sba laj calboxuque, ac'o mi jo'oncutic, mi yaj'angel Dios, ac'o ac'batuc yich' vocol yu'un li Diose. ⁹ Calojboxuc xa ono'ox pero chajcha'albeic. Mi oy buch'u chtal yalboxuc sc'op Dios ti mu co'oluc ti c'u sba ach'unojique, ac'o ac'batuc yich' vocol yu'un li Diose.

¹⁰ Ti ja'uc tsots sc'oplal chca'i ti ja' lec chiyilic li crixchanoetique, muc bu jech chcal ti jechuque. Yu'un ja' tsots sc'oplal chca'i ti ja' ac'o lec chiyil li Diose, ja' yu'un chcal ti ac'o ac'batuc yich' vocol li buch'utic ti yan o li c'usi chayalbeique. Ti jechuc to co'on ti ja' ta jc'an ti lec chiyilic li crixchanoetique, yu'un ma'uc yajtunelun ya'el li Cristoe.

Ja' sc'oplal ti i'ac'bat yabtel yu'un Dios li Pabloe

¹¹ Li jo'oxuc li co'ol quich'octic ta muc' li Cajvaltique, na'ic me ti ma'uc crixchano ti iyal ti ja' no'ox chijcol ta sventa Jesucristo li laj calboxuc ava'iique. ¹² Ma'uc crixchano iyal ca'i, schi'uc ma'uc crixchano lischanubtas. Ja' liyalbe stuc li Jesucristoe.

¹³ Ava'iic jc'oplal li c'usi ijpas li c'alal jmoj to'ox c'usi jch'unojcutic jchi'uc li jchi'iltac ta israelale, yu'un muc to'ox bu jch'unoj ti ja' no'ox chijcol ta sventa li Cristoe. Ava'iic ti ep ijcontrain li buch'utic yich'octic ta muc' li Cristoe. Ical to'ox ti ta'ox jch'aybe sc'oplal li sc'op Jesús ti sch'unojique. ¹⁴ Li c'ustic jch'unojcutic to'ox jchi'uc li jchi'iltaque, jo'on más ep jchanoj. Ja' muc schanic lec li jchi'iltac ta ch'iele. Yu'un li jo'one ta sloq'uel to'ox co'on jch'unoj jech chac c'u cha'al isch'unic li jtot jme'cutic ta vo'onee. ¹⁵⁻¹⁶ Pero li Diose la ono'ox st'ujun li c'alal muc to'ox bu voqu'emune. Yu'un toj c'uxun ta yo'on ja' yu'un liyic' ta stojol. C'alal ista sc'ac'alil liyiq'ue, liyac'be cojtaquin li Snich'one. Liyac'be cabtel ta sventa

chacalbeic, jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque, ti ja' no'ox chijcol ta sventa li Snich'one. Li c'alal liyic' ta stojole, muc buch'u ba'i ijac'be li c'usi sc'an ta jpase. ¹⁷ Muc bu x'a jac'be ta Jerusalén li buch'utic ba'i ono'ox ochemic ta yajtacbalaltac li Cristoe. Ta ora no'ox ijvoc' jba ech'el ta taqui jamaltic li te ta Arabia balumile. Ts'acal to lisut talem ta jteclum Damasco.

¹⁸ C'alal iloc' oxib jabile, ja' to libat ta Jerusalén. Ja' to te icojtaquin li Pedroe, te ijchi'in jo'lajuneb c'ac'al. ¹⁹ Te icojtaquin nojtoc li Jacoboe, ja' li yits'in li Cajvaltique. Pero li yan yajtacbalaltac li Cajvaltique, muc bu xcojtaquinic. ²⁰ Li c'usi ta jts'ibaboxuque, mu yu'unuc no'ox ta jnop jtuc. Sna'oj Dios ti melem scotole.

²¹ Ts'acal to libat ta Siria balumil schi'uc ta jlumal, ja' li Cilficia balumile. ²² Li buch'utic yich'ojic ta muc' li Cajvaltic li te ta Judea balumile mu to'ox xiyojtaquinic. ²³ Ja' no'ox ya'iojic ti chalic jc'oplale: “Li buch'u liscontrainutic to'oxe, ti ta'ox sch'aybe sc'oplal li sc'op Jesucristo ti jch'unojtique, li avie chal xa ti ja' no'ox chijcolutic ta sventa li Jesucristoe”, xi jc'oplal iya'iic. ²⁴ Iyalbeic coliyal Dios ta sventa ti quich'oj xa ta muc' li Cajvaltique.

2

Ja' sc'oplal ti lec iya'iic li yan yajtacbalaltac li Cajvaltic li c'u sba chal sc'op Dios li Pabloe

¹ C'alal iloc' chanlajuneb jabile, licha'bat ta Jerusalén jchi'uc li Bernabée. Iquic' batel e'uc li Titoe. ² Libat ta Jerusalén yu'un jech liyalbe Dios ti ac'o xibate. Ja' a jc'o-pon li banquiletic li buch'utic ta xalbeic sc'op li Cajvaltic li más ich'bilic ta muc' avu'unique. Ja' a calbe ya'iic ti c'u sba chacalbeic, li jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque, ti ja' no'ox chijcol o ta sventa li Cajvaltique. Yu'un mi mu jmojuc li c'u sba chcalcutique, oy yic'al mu c'usi xtun o

li cabtel li jo'one. ³ Pero lec iya'iic li c'u sba chcal li sc'op Diose. Li Tito li jchi'uc batele, ma'uc jchi'ilcutic ta israelal, pero muc bu xalic ti ta persa ta xich' li circuncisione. ⁴ Pero oy jayvo' li buch'utic sp'isoj sbaic ti yich'o'jic ta muc' li Cajvaltique, te capal i'ochic ba ta mucul li c'alal lij'ochcutique. Yu'un ja' chac ya'iic mi oy te jchi'uc ti muc bu yich'o'j li circuncisione. Yu'un li jo'otique jch'unojtic ti ja' no'ox chijcolutic ta sventa li Cristoe. Pero ta sc'anic ti ac'o xijcha'och ta yajtunel li smantaltac Dios li iyal li Moise. Ja' yu'un iyalic ti ta persa ac'o yich' circuncisión li Titoe. ⁵ Pero mi ja'uc muc bu jch'uncutic jchi'uc li Bernabée. Muc bu xcac'becutic ta venta li c'usi iyalique. Yu'un mu jc'ancutic ti chjel ti ja' no'ox chijcolutic ta sventa li Cajvaltique jech chac c'u cha'al calojboxuque, yu'un ja' meel.

⁶ Li banquilaetic li a jc'opon ti ja' más ich'bilic ta muc' avu'unique, muc bu xiyalbeic mi oy c'usi muc bu jech batem ta pasel cu'un. Li jo'one mu tsotsuc sc'oplal chca'i mi más ep li c'usi yilojique schi'uc li c'usi spaso'jique. Yu'un li Diose mu tsotsuc sc'oplal chil li c'u sba jpasoj-cutique; co'ol yac'o'j cabtelcutic. ⁷ Iyilic ti ta meel ac'bil cabtel yu'un li Diose ti chacalbeic li sc'ope, jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque, jech chac c'u cha'al ac'bil yabtel ti ta xalbe jchi'iltacutic ta israelal li Pedro. ⁸ Li Dios li i'ac'bat yabtel Pedro ti chalbe ya'iic li sc'op Dios li jchi'iltacutic ta israelale, ja' liyac'be cabtel e'uc ti chacalbeic li sc'ope, jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque.

⁹ C'alal iyilic ti ac'bil cabtel yu'un li Diose, li Jacoboe, schi'uc Pedro, schi'uc Juan, ja' li buch'u más ich'bilic ta muc' avu'unique, la stsac jc'obcutic jchi'uc li Bernabée. Ja' svinajeb ti jmoj li cabtelcutique. Jech lijcomcutic o jchi'uc li Bernabée ti chijtuncutic yu'un li Dios li ta atojolic, jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque. Ja' no'ox jechic

e'uc, ja' te ta xtuneic yu'un Dios ta stojol li jchi'iltacutic ta israelale. ¹⁰ Ja' no'ox list'abbuncutic ti ac'o jcoltacutic li me'onetique. Lec ica'i ti jech list'abbuncutique yu'un jech ono'ox ta jpas.

Ja' sc'oplal ti i'albat yu'un Pablo li Pedroe ti muc bu lec li c'usi ispase

¹¹ Ts'acal to ital ta Antioquía li Pedroe, te lic'ot e'uc. Li Pedroe icalbe ta satilal ti muc bu jech li c'usi ispase. ¹² Yu'un li ta ba'ie isch'un ti ba schi'in ta ve'el la achi'iltac li ma'uc j'israeletique. Pero italic jayvo' jchi'iltac ta israelal ti yich'ojic ta muc' li Cajvaltique, tacbilic talem yu'un li Jacoboe. Ja' li buch'utic sch'unojic to ti persa ta xich'ic li circuncisione. Li Pedroe ixil mi chopol chbat sc'oplal ja' yu'un mu xa bu ba schi'in ta ve'el la achi'iltaquique. ¹³ Li jchi'iltac ta israelal ti yich'ojic ta muc' li Cajvaltique, ja' ischanbeic li c'usi ispas li Pedroe, ma'uc ispasic li c'usi sch'unojique. Ja' no'ox jech e'uc li Bernabée, ja' ischan e'uc. Jmoj ispas scotolic. Jech mu xa bu ba schi'inic ta ve'el la achi'iltaquique. ¹⁴ C'alal iquil ti muc bu jech tspasic ti c'u sba yalaj li Cajvaltique, ja' yu'un lic calbe ta stojol scotolic li Pedroe: “Jo'ote ta abic'tal lic ach'un li mantaletic cu'untique, jo'otic li j'israelutique. Pero li avie comem xa avu'un. Ja' yu'un mu smeloluc ti ta ora no'ox ti mu xa xba achi'in ta ve'el li buch'utic yich'ojic ta muc' li Cajvaltique li ma'uc jchi'iltac ta israelale. Co'ol schi'uc ja' chavac'be sch'un e'uc li mantaletic li comem xa avu'une”, xcut.

Ja' sc'oplal ti ja' no'ox chijcol ta sventa li Cajvaltique

¹⁵ Jech icalbe nojtoc li Pedroe: “Yu'un j'israelutic ono'ox lijvotutic li jo'otique, jech ca'iojtic ono'ox li sman-taltac li Dios li iyál comel li Moisés ta vo'onee. Muc bu jechutic jech chac c'u cha'al li jyanlum crixchanoetic li

muc ono'ox bu ya'iojic li smantaltac li Diose, ja' yu'un c'usiuc no'ox ta sjovilpasic. ¹⁶ Ac'o mi ca'iojbetic li smantaltac li Diose, pero jna'ojtic xa ti ma'uc to ta sventa li smantaltac li Dios ti laj yal comel li Moisés ta vo'one ti lec chijyilutic o li Diose. Jna'ojtic xa ti ja' no'ox lec chijyilutic o li Dios mi jch'unojtic ti ja' Cajcoltavanejtic li Jesucristoe. Ja' yu'un jch'unojtic xa ti ja' no'ox hijcol o ta sventa li Jesucristoe. Mu'yuc xa jmultic chijyilutic li Diose ti jech jch'unojtique. Yu'un li smantaltac li Diose muc buch'u xch'un yu'un, ja' yu'un muc buch'u ti mu'yuc smul ta x'ile yu'un li Diose ta sventa li mantaletique.

¹⁷ Jo'otic ti jch'unojtic ti lec xa chijyilutic Dios ta sventa li Cristoe, mi ta jnoptic ti ja' ta jta o jmultic ti c'alal ja' ta jpastic c'usi tsc'an li Cristoe, co'ol schi'uc ta jnoptic ti ja' li Cristo ta xac' jsa' jmultique. Pero muc bu jech. ¹⁸ Yan mi ja' chlic jcha'noptic ti ja' hijcol mi ta jch'untic scotol smantaltac li Diose ti comem xa cu'untique, ja' oy o jmultic chc'ot. ¹⁹ Pero li avie mu xa jch'untic ti ja' hijcol ta sventa li smantaltac li Diose yu'un mu xch'un cu'untic. Ja' xa jch'unojtic ti ja' chiscoltautic li Cajvaltique, ja' yu'un xu' ja' ta jpastic li c'ustic ta sc'an li Diose. ²⁰ Ti ja' xa iquictatic sch'unel li mantaletique, yu'un ja' ijch'untic ti ja' no'ox hijcol ta sventa li Cristoe, ti mu c'usi xu' cu'un jtuctique. Jech mu xa jventainojuc jba jtuctic, ja' xa sventainojutic li Cristoe, yu'un li' xa oy ta co'ontique. Ja' yu'un ja' xa ta jpastic li c'ustic leque yu'un jch'unojtic xa ti ja' chiscoltautic li Snich'on li Diose. Yu'un toj c'uxutic ta yo'on ja' yu'un iyac' sba ta milel ta jcojtic. ²¹ Li jo'one mu jc'an mi ja' ta jp'ajtic li slequilal yo'on li Diose. Ti yu'unuc ja' lec chijyilutic o li Dios li ta smantaltaque, muc bu x'a chamuc ta cruz li Cristo ti jechuque”, xcut li Pedroe.

3

Ja' sc'oplal ti mu xijcol ta sventa li smantaltac li Diose; ja' no'ox chijcol ta sventa li Cristoe

¹ Jo'oxuc li avich'o'jic xa ta muc' li Cajvalt'ic li te ta Galacia balumile, muc bu p'ijoxuc yu'un lalo'loatic xa. Ma'uc xa ach'uno'jic ti ja' no'ox chijcolutic ta sventa li Jesucristoe. Li c'alal lic calcutic ava'iique lec ach'unic. Co'ol schi'uc avil ta asatic ya'el ti joc'ol ta cruz li Cristoe yu'un lec jamal laj calboxuc. ² Jech chajac'boxuc: ¿Mi ta sventa ti ach'unbeic smantaltac Dios ti jech avich'ic li Ch'ul Espíritue, mi ja' no'ox ta sventa ti ach'unic ti ja' Avajcoltavanejic li Cristoe? ³ ¿Mi mu to xana'ic snopel? ¿Mi mu xana'ic ti mu xu' avu'unic chaneles atuquic li yabtel li Ch'ul Espírítu ti la sliques ta avo'onique? ⁴ Mu me alticuc no'ox ti toj ech'em avich'ic vocol li c'alal lic ach'unique. Balinic me la avocolique. ⁵ Li Diose ta j'ech'el layac'beic o li Ch'ul Espíritue schi'uc laj yac' avilic ep stsatsal sju'el. Ti jech ic'ot ta pasele, sc'an chanopic mi ja' ta sventa ti ach'unbeic li smantaltac li Diose, mi ja' no'ox ta sventa ti ach'unic ti ja' chacolic ta sventa li Cristoe.

⁶ Na'ic me ti ja' no'ox ta sventa ti isch'un ti chc'ot ta pasel li c'usi i'albat yu'un Dios li Abrahame ti mu'yuc smul i'ilee. ⁷ Jech ta jna'tic o ti ja' snitilulutic li Abraham chijyil li Diose ti mi ja' no'ox ta jch'untic ti ja' Cajcoltavanejt'ic e'uc li Diose. ⁸ Yu'un li Diose sna'oj ono'ox ti chach'unic e'uque, jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque, jech mu'yuc amul chayilic. Ja' yu'un ts'ibabil ta sc'op Dios ti jech i'albat yu'un Dios li Abraham ta vo'onee: “Jo'ot ta aventa ti xmuybajic no'ox crichanoetic ta sp'ejel balumil”, x'utat. ⁹ Ja' yu'un li buch'utic co'ol ta sch'unic jech chac c'u cha'al isch'un li Abrahame, xmuybajic no'ox e'uc jech chac c'u

cha'al xmuybaj li Abrahame, yu'un mu'yuc smulic ta x'ileic e'uc yu'un li Diose.

¹⁰ Yan li buch'utic ta snopic ti ja' ta xcolic ta sventa li smantaltac li Diose, albil xa sc'oplalac ti ch-ac'bat yich'ic volcol yu'un li Diose. Yu'un jech ono'ox ts'ibabil ta sc'op li Diose: “Li buch'utic mu ts'acluc ta sch'unic scotol li smantaltac li Diose li ts'ibabil comele, ta x'ac'bat yich'ic volcol yu'un li Diose”, xi ts'ibabil. ¹¹ Ja' svinajeb ti muc bu lec chijyilutic o li Dios ta sventa li smantaltaque. Yu'un jech ono'ox yalaj li Diose: “Li buch'u mu'yuc smul ta xquile, yu'un sch'unoj ti jo'on ta jcoltae, ja' chcuxi o sbatel osil”, xi li Diose. ¹² Ja' yu'un li buch'u ta sch'un ti chcoltaat yu'un li Diose, mu c'usi ta spas ti jech chcole. Yan li buch'u ta snop ti chcol ta sventa li smantaltac li Diose, ja' persa ta spas scotol li c'usi yalaj li Diose. Yu'un jech ts'ibabil ta sc'op Dios ti jech yalaj li Diose: “Li buch'u ta sch'un scotol li jmantaltaque, ja' chcuxi o sbatel osil”, xi ts'ibabil.

¹³ Yu'un mu xch'un cu'untic li smantaltac li Diose, ja' yu'un i'ay li Cristoe. Ja' a yich' volcol ta jcojtac ta scoj ti mu xch'un cu'untic li smantaltac li Diose. Yu'un jech ts'ibabil ta sc'op li Diose: “Li buch'u ta xjoc'anat ta te' ta scoj smule, yu'un ono'ox albil yu'un Dios ti chich' volcole”, xi ts'ibabil. Ja' no'ox jech sc'oplal e'uc li Cajvaltique yu'un ja' iyich' volcol ta jcojtique. ¹⁴ Ja' yu'un ja' ta sventa ti avich'ic ta muc' li Jesucristoe, jo'oxuc li ma'uc j'israeloque, ti mu'yuc amulic chayilic e'uc li Diose jech chac c'u cha'al mu'yuc smul i'ile li Abrahame. Schi'uc ja' ta sventa ijch'untic ti ja' Cajcoltavanejtac li Cristoe ti iquich'tic li Ch'ul Espíritu ti yalaj ono'ox Dios ti chijyac'butique.

Ja' sc'oplal ti ja' ba'i iyal Dios li c'u sba chijcole, ja' ts'acal to iyal li smantaltaque

¹⁵ Li jo'oxuc li co'ol quich'ojtíc ta muc' li Cajvaltique, chacalbeic li c'u sba ta spasic li crixchanoetique. C'alal mi oy jun vinic oy c'usi ta smeltsanbeic sc'oplal schi'uc jun schi'ile, ta spasbeic lec sjunal, ta xac' sbiic. Jech ta j'ech'el imeltsaj o yu'unic, mu'yuc xa buch'u xu' ta soc. ¹⁶ Pero li c'usi yaloj ono'ox li Diose, pero ¿mi ja' xa van tsoc ya'el? Li c'usi i'albat li Abrahame ja' no'ox sc'oplal jun snitilul, ja' li Cristoe. Ma'uc jc'oplal jcotolcutic, jo'oncutic li snitiluluncutic li j'israeluncutique. ¹⁷ Chacalbe ava'iic. Li c'usi ba'i i'albat Abraham yu'un li Diose, ja' i'albat ti ja' no'ox chijcolutic ta sventa ta jch'untic ti ja' chiscoltautic li Diose. Ta más ts'acal c'alal ech'em xa'ox chanib ciento schi'uc lajuneb scha'vinic (430) jabile, ja' o iyal li mantaletic li Diose. Pero muc bu ja' ich'ay sc'oplal li c'usi ba'i i'albat li Abrahame. ¹⁸ Ti ja'uc chijcolutic ta sventa li smantaltac Diose, mu persauc ta jch'untic ti ja' chiscoltautic li Dios ti jechuque jech chac c'u cha'al isch'un li Abrahame. Li Abrahame ja' no'ox ta sventa ti isch'un ti ja' ta xcoltaat yu'un li Diose jech icol o.

Ja' sc'oplal li smantaltac li Diose ti ja' no'ox ta sventa ta xquiltic o ti oy jmultique

¹⁹ Pero ¿c'usi sventa li smantaltac li Diose cha'a? mi xachiique, chacalbeic. Li mantaletic li iyal li Diose ma'uc sventa chijcol o. Ja' no'ox itun sventa iyilic ti oy smulique. Ja' itun c'alal to ital li jun snitilul li Abraham li albil ono'ox yu'un li Diose, ja' li Cristoe. Ti ital li Cristoe, ja' ich'ay sc'oplal li smantaltac li Diose. Chvinaj ti mu'yuc más tsots sc'oplal iya'i Dios li smantaltaque, yu'un yaj'angeltac no'ox a albatuc li Moisesese. Li Moisesese ja' xa iyalbe li jtot jme'cutic ta vo'onee. ²⁰ Pero c'alal iyal Dios li c'u sba chijcole, mu mantaluc no'ox istac. Yu'un ja' ba yalbe stuc Abraham li Diose.

GÁLATAS 3:21 10 GÁLATAS 3:29

²¹ Pero mi chcaltic ti ich'ay sc'oplal li c'usi ba'i iyal Dios yu'un iyal li smantaltaque, muc bu jech. Li mantaletic li iyac' li Diose ma'uc sventa chijtuq'uibutic o. Ti ja'uc chijtuq'uibutic o ta sventa li mantaletic li iyal li Diose, mu'yuc xa jmultic chijyilutic li Dios ti jechuque. ²² Pero ts'ibabil ta sc'op Dios ti jcotoltic oy jmultique yo' jech ac'o jch'untic ti ja' no'ox chijcolutic ta sventa li Jesucristoe jech chac c'u cha'al i'albat ono'ox Abraham ta vo'one yu'un li Diose.

²³ C'alal muc to'ox bu talem li Cajcoltavanejtique, quich'ojcutic ono'ox li smantaltac li Diose, jo'oncutic li j'israeluncutique, pero co'ol schi'uc yajtuneluncutic ica'icutic. Iyal co'oncutic ti mu xijcolcutic oe, ja' yu'un ja' no'ox la jch'uncutic ti ta ono'ox xtal li buch'u chiscoltauncutique. ²⁴ Pero oy stu li mantaletic ti muc xch'un cu'uncutique, yu'un ja' sventa li mantal lijtalcutic o ta stojol li Cristoe. Jech mu'yuc xa jmulcutic chijyiluncutic li Dios ta sventa ti ijch'uncutic ti ja' Cajcoltavanejcutic li Cristoe. ²⁵ Yu'un ijch'uncutic xa ti ja' no'ox chijcolcutic ta sventa li Cristoe, jech ma'uc xa yajtuneluncutic li smantaltac li Diose. Yu'un mu xa jnopcutic ti ja' chijcolcutic yu'une.

²⁶ Ta sventa ti ach'unojic xa e'uc ti ja' chacolic ta sventa li Jesucristoe, jo'oxuc li ma'uc j'israeloxuque, ja' yu'un co'ol snich'nabutic xa Dios jcotoltic. ²⁷ Yu'un li c'u avepalic avich'ic jo' ta sventa li Cristoe, avalic ta jamal ti ja' Avajcoltavanejic li Cristoe. ²⁸ Jech mu'yuc xa sc'oplal c'usi crichanoal, mi j'israel, mi ma'uc j'israel, mi ochem ta jtunel, mi muc bu ochem ta jtunel, mi vinic, mi ants, yu'un junutic xa no'ox chijyil li Jesucristoe. ²⁹ Ta sventa ti snich'naboxuc xa li Cristoe, snitiluloxuc xa Abraham chayilic e'uc li Diose yu'un co'ol xa ach'unojic jech chac c'u cha'al isch'un li Abrahame. Jech ta ono'ox xacolic e'uc

jech chac c'u cha'al albil ono'ox yu'un Dios li Abrahame.

4

¹⁻² Chacalbe ava'iic smelol li c'usi laj calboxuque. Jech chac c'u cha'al jun quem. C'alal cuxul to li stote, iyal ti ja' ta xich' comel li snich'on li c'ustic oy yu'un li c'alal mi ichame. Pero ta scoj ti biq'uit to li quem, mu to xu' ta xich', yu'un ta mantal to oy jech chac c'u cha'al jtunel. Ja' yu'un isa' buch'u ta xchabibat li snich'one. Iyal ti jayib jabil ta xchabibate. C'alal mi its'aqui li jayib jabil yaloje, chlic yich'be ta venta li c'ustic oy yu'un li stot li quem. ³⁻⁵ Ja' no'ox jech e'uc li jo'otique, co'ol to'ox schi'uc jtunelutic ya'el li c'alal ja' to'ox jch'unojtic li mantaletique, yu'un icaltic ti ja' chijcol oe. Pero yaloj ono'ox li Dios ti chc'ot sc'ac'alil ti ta sventa li Snich'one chijyac'butic li c'ustic oy yu'une. Li c'alal ic'ot sc'ac'alil li c'u ora snopoj li Totile, istac talel li Snich'one. C'alal itale, ja' jech chac c'u cha'al jo'otic yu'un ivoc' ta jun ants. Schi'uc jech chac c'u cha'al jo'otic ti ta mantal oyutique yu'un jnopojtic ti ja' chijcol o ta sventa li c'ustic ta jpas jtuctique. Ja' liscoltautic jech snich'nabutic xa Dios ta sventa li Cajvaltique.

⁶ Ti snich'naboxuc xa li Diose, laj xa yac'boxuc li Ch'ul Espíritu jech chac c'u cha'al iyac'be li Snich'one. Ja' ta sventain avo'onic. Ja' ta sventa li Ch'ul Espíritu li "Tata", xavutic e'uc li Diose. ⁷ Ma'uc xa jtuneloxuc yu'un li mantaletique. Snich'naboxuc xa li Diose. Ti snich'naboxuc xa li Diose, ta ono'ox xayac'beic e'uc li c'ustic oy yu'un ti yaloj ono'ox ti chijyac'butic ta sventa li Snich'one.

Ja' sc'oplal ti sc'an ti mu xa xcac' jbatc ta jtunel nojtoc yu'un li c'ustic ijpastic to'ox ta vo'onee

⁸ C'alal mu to'ox xavojtaquinic li Diose, ja' to'ox latunic yu'un li c'ustic ma'uc Diose. ⁹ Pero li avie xavojtaquinic

xa li Diose. Más lec chcal ti xayojtaquinic xa li Diose. Pero ¿c'u cha'al ti ja' chba acha'ta li c'ustic mu xcoltavane, li mu'yuc sbalile? ¿Mi yu'un cha'ochic ta yajtunel nojtoc? ¹⁰ Yu'un ca'ioj ti chachanbeic stalel li yan jchi'iltac ta israelale yu'un chachabiic xa c'ustic c'ac'alil, mi sliqueb jujun u, mi sliqueb jujun jabil, mi sc'ac'alil q'uin jech chac c'u cha'al ta spasiq. ¹¹ Ta xcat co'on avu'unic yu'un oy yic'al altic no'ox ti laj calboxuc li sc'op li Cajvaltique.

¹² Li jo'oxuc li co'ol quich'ojtac ta muc' li Cajvaltique, ta jc'an ti ac'o jechoxuc jech chac c'u cha'al li jo'one, ti mu xa ja'uc tsots sc'oplal chca'i li mantaletique. Mu xa c'usi sc'an chca'i jech chac c'u cha'al mu c'usi sc'an avu'unic ava'iic e'uc li c'alal muc to'ox bu ach'unojique, yu'un mu xana'ic mi oy mantal. Pero mu c'usi chopol apasobecun ti jech chacalbeique, yu'un no'ox la ach'unic lo'loel. ¹³ Xana'ic ti ta scoj ti ipun ti te lijoc'tsaj li yo' bu oyoxuque. Ja' sba velta lic calboxuc ti ja' no'ox ta sventa li Cajvaltac ti chijcole. ¹⁴ C'alal abol jba ta scoj ti ipune, muc bu xana'lecun, muc bu xap'ajicun. Solel avich'icun ta muc' jech chac c'u cha'al ich'bil ta muc' yaj'angel li Diose. Jech chac c'u cha'al Cristo avilicun. ¹⁵ Pero li avie, ¿c'u cha'al ti mu xa jechuc avo'onic ta jtojole? Li jo'one chcal ti oy c'usi lec chac'an to'ox xapasbecune. Jna'oj ti jech to'ox avo'onic ti chac apits loq'uel asatic yo' c'uxi chavac'becun ti oyuc c'u xavutique. ¹⁶ Pero li avie, ¿mi ja' no'ox avilicun o ta contra ti la jp'ijubtasoxuque?

¹⁷ Li buch'utic ti mu jmojuc smelol chaschanubtasic jech chac c'u cha'al chajchanubtasique, c'uxoxuc ta yo'onic yilel pero mu yu'unuc chascoltaic. Yu'un ja' tsc'anic ti ac'o xavictauncutic yu'un ja' tsc'anic ich'el ta muc' li stuquique. ¹⁸ Ti jech chcale, mu yu'unuc ja' chopol chca'i ti oy buch'u yan chtal schanubtasoxuque. Ti ja'uc sventa chatuq'uibic oe, lec chca'i ti jechuque,

yu'un muc bu te jchi'ucoxuc scotol c'ac'al. ¹⁹ Co'ol schi'uc jnich'naboxuc, toj ech'em chquich' vocol ta acojic nojtoc. Jech chac c'u cha'al jun ants ti bu chich' vocol li c'alal ta xcuxe. C'alal mi iyil ti cuxul ivoc' li yole, xmuybaj xa. Ja' no'ox jechun e'uc, muc to bu ximuybaj avu'unic. Ja' to mi iquil ti chach'unic nojtoc ti ja' no'ox chacolic ta sventa li Cristoe, ja' to ximuybaj avu'unic. ²⁰ Ti teuc jchi'ucoxuque, muc bu jech tsots chacalbeic ti jechuque, yu'un te jq'ueloj li c'u sba la avo'onique. Ti jech tsots chacalbeic batele, yu'un toj yatel co'on avu'unic.

Ja' sc'oplal li c'usi senyail li Agar li ochem ta criaraile schi'uc li Sara li muc bu ochem ta criaraile

²¹ Jo'oxuc ti chac'an chach'unic li smantaltac Diose, albecun ca'i mi yu'un muc bu ava'iojic ti co'ol schi'uc yajtunelutic ya'el li mantaletic mi ja' ta jch'untique. ²² Yu'un jech ts'ibabil ta sc'op Dios ti iyil cha'vo' sch'amal li Abrahame. Li jun quereme criarail li sme'e. Li june ma'uc criarail li sme'e. ²³ Ti jech iyil yol li buch'u ochem ta criaraile, ja' li Agare, ja' ispasic li c'usi isc'an stuquique. Yan li buch'u muc bu ochem ta criaraile, ja' li Sarae, iyil yol ta sventa ti yu'un jech yaloj li Diose. ²⁴⁻²⁵ Li cha'vo' antsetique ja' senyail li c'usi iyal cha'chop li Diose, ja' li iyalbe li Abrahame schi'uc li iyalbe li Moisesse. Li Agar li ochem ta criaraile, ja' senyail li smantal Dios li i'albat li Moisés li te ta vits Sinaie, yu'un co'ol schi'uc yajtunelutic ya'el li mantaletique. Li snitilutac li Agare, Agar iyac'beic sbi li vits Sinaí li te ta Arabia balumile. Li jchi'iltac ta israelal li te to ta xc'otilanic ta muc'ta ch'ulna ta Jerusalem, ja' yalabtac Agar ya'el, yu'un co'ol schi'uc ochemic ta jtunel ta scoj ti yac'ojbeic yipal sch'unel li smantaltac Diose. ²⁶ Li jo'otique ja' xa jme'tic ya'el li Sara li muc bu ochem ta criaraile yu'un ma'uc xa yajtunelutic

li mantaletique. Ja' xa jteclumaltic li ach' Jerusalén li te oy ta vinajele. ²⁷ Yu'un jech ts'ibabil ta sc'op li Diose:

Li jteclum Jerusale, ac'o mi ta jch'aybe yajval,
pero ta ts'acale más ep ta xquic'be talel yajval.

Li yajval li ta xquic'be talele naca ja' sventa li ach' Jerusale.

Yan li Jerusalén li li' ta balumile mu tsotsuc sc'oplal chcom,
xi ts'ibabil.

²⁸ Li jo'otic li quich'octic ta muc' li Cajvaltique, co'olotic xa jech chac c'u cha'al li Isaac ti ta smantal Dios ivoq'ue, yu'un yaloj ono'ox Dios e'uc ti chij'ochutic ta snich'nabe.

²⁹ Li Ismael li ivoc' ta sventa ispasic li c'usi la sc'an stuquic li stot sme'e, iyilbajin li Isaac li ivoc' ta sventa li Ch'ul Espíritue. Ja' no'ox jech li avie, muc bu lec chijyilutic li buch'utic ta snopic ti ja' ta xcolic o ta sventa li c'ustic tspasic li stuquique. ³⁰ Pero jech ts'ibabil ta sc'op li Diose: “Nutso batel schi'uc yol li buch'u ochem ta criaraile, yu'un mu xu' ta xich'be comel li c'ustic oy yu'un li stote. Ja' ta xich' comel li yol li buch'u muc bu ochem ta criaraile”, xi ts'ibabil. ³¹ Li jo'otic li quich'octic ta muc' li Cajvaltique, ma'uc yolutic li buch'u ochem ta criaraile; ja' yolutic ya'el li buch'u muc bu ochem ta criaraile. Ja' yu'un albil ono'ox ti jo'otic chij'ac'bat li c'ustic oy yu'un li Diose.

5

Ja' sc'oplal ti sc'an ti ta j'ech'el loq'uemutic o ta jtunel ta sventa li smantaltac Diose

¹ Jo'otic li co'ol to'ox schi'uc yajtunelutic ta scoj li c'usi ta jpastic ti calojtic ti ja' chijcol oe, lisloq'uesutic xa li Cristoe. Ja' yu'un sc'an ti ta j'ech'eluc me loq'uemoxuc oe. Yu'un mi chanopic ti ja' to chacolic o mi chach'unic li

smantaltac li Dios li chayalbeic li jchi'iltaque, yu'un no'ox chacha'tic' abaic ta jtunel nojtoc.

² A'iic li c'usi chacalbeique, jo'on li Pabloune. Mi chanopic ti persa chavich'ic li circuncisione ti ja' lec chayilic o li Diose, ja' mu c'usi ta xtun o avu'unic ya'el li Cristo ti ja' liscoltautique. ³ Ta xcal nojtoc. Li buch'u ta snop ti ja' to lec ta x'ileic yu'un Dios mi ta xich'ic li circuncisione, persa ta sch'unic scotol li smantal Diose. ⁴ Mi chanopic ti ja' to lec chayilic li Dios mi chach'unbeic li smantaltaque, ma'uc xa snich'naboxuc li Cristoe, yu'un ja' mu xach'unic ti ta slequil yutsil no'ox yo'on li Dios ti mu'yuc amulic chayilique. ⁵ Li jo'otique ta sventa li Ch'ul Espíritue jpatoj co'ontic ti mu'yuc jmultic chijyilutic li Dios li c'alal chijc'ot ta stojole ta sventa ti jch'unojtic ti ja' Cajcoltavanejtic li Cristoe. ⁶ Yu'un ma'uc toj persa cha'i li Cristo mi quich'ojtic li circuncisione, mi muc bu quich'ojtic li circuncisione. Li c'usi tsots sc'oplale ja' ti chijc'uxubinvanutique, yo' jech ta xcac'tic ta ilel ti jch'unojtic ti ja' Cajcoltavanejtic li Cajvaltique.

⁷ Ta ba'ie lec ach'unic. Li avie ꞥc'u cha'al ja' ach'unic li c'usi ta xalic li buch'utic ja' no'ox chaspajesic ta sch'unel li c'usi melele? ⁸ Li c'ustic chalique ma'uc ta sventa li Dios li isloq'uesutic ta jtunele. Yu'un no'ox lacha'ochic ta jtunel. ⁹ Na'ic me li c'u sba li svochesobil li pane. Ac'o mi jutuc no'ox ta xich' aq'uel pero ta xvoch o sp'ejel li pane. Ja' no'ox jech e'uc, ac'o mi jun no'ox li buch'u chal ti oy c'usi yan sc'an chach'unique, ta ts'acal chlic epajuc. ¹⁰ Li jo'one jch'unoj ti ch-abtej Cajvaltic ta avo'onique ja' yu'un mu xaten ta avo'onic li c'usi co'ol jch'unojtique. Yan li buch'utic ta schibajes avo'onique, ta ono'ox x'ac'bat yich'ic volcol yu'un li Diose, mu c'u tspas buch'uuc, ac'o mi tsots yabtel yich'oj.

¹¹ Oy buch'utic jech chal ti ta to xcal ti persa ta

xquich'tic li circuncisione. Ti ja'uc jech chcale, muc buch'u chiscontrain ti jechuque, yu'un ja' tsc'anic. Pero ta sventa ti chcal ti ja' no'ox chijcol o ta sventa li icham ta cruz ta scoj jmultic li Cristoe, ja' yu'un chquich' contrainel. ¹² Ti oyuc c'uxi svoc' sbaic loq'uel li buch'utic choyalbeic ti persa chavich'ic li circuncisione, ja' lec ti jechuque, yu'un ja' no'ox ta schibajes avo'onic.

¹³ Li jo'oxuc li co'ol quich'octic ta muc' li Cajvaltique, laj yic'oxuc xa li Diose, ja' yu'un colemoxuc xa. Ti colemoxuc xae, ma'uc ta sventa ti chapasic li c'usi chac'an atuquique. Ja' ta sventa ac'o xacolta abaic schi'uc chac'uxubinan abaic. ¹⁴ Mi ja' chach'unic ti jech yaloj li Diose: "C'uxubino me ach'ilic jech chac c'u cha'al c'ux chava'i aba atuque", li xie, ach'unic xa o scotol li smantal li Dios ya'ele. ¹⁵ Yan mi ja' no'ox chaliquesic c'ope, mi mu lecuc chavil abaique, p'ijanic me, yu'un ja' no'ox chasoc aba atuquic.

Ja' sc'oplal ti mu co'oluc li c'usi ta jc'antic schi'uc li Ch'ul Espíritue

¹⁶ Jech chacalbeic, sc'an ti ac'o sventainoxuc li Ch'ul Espíritue ti yo' o xu' avu'unic ti mu xapasic li c'usi chac'an atuquique. ¹⁷ Yu'un li c'ustic ta jc'an jtuctique, ta scontrain sbaic ya'el schi'uc li c'usi ta sc'an li Ch'ul Espíritue. Yu'un mu co'oluc li c'usi ta sc'an li Ch'ul Espiritu schi'uc li c'usi ta jc'an jtuctique. Ta sventa ti jech oy contrainel ta co'ontique, ja' yu'un mu xu' cu'untic ta jpastic li c'ustic lec ti ta jc'an ta jpastique. ¹⁸ Pero mi ja' chapasic li c'usi chac' ana'ic li Ch'ul Espíritue, ach'unic xa o scotol li smantal Diose.

¹⁹ Li buch'utic ja' tspasic li c'ustic tsc'an stuquique, chvinaj li c'u sba ta spastique. Ta xmulivajic, ta spasic scotol li c'ustic chopole, mu xq'uexavic o. ²⁰ C'usiuc no'ox ta staic ta na'el, oy buch'u ta x'ilvanic, ta xcontrainvanic, muc bu lec ta xil li schi'ilique, xti'et no'ox yo'onic, toj

jp'elic ta c'op. Ja' no'ox ta sc'anic ti lec oy li stuquique. Ta stsob schi'ilic yo' co'ol ta snopic ti ta svoc' sbaic schi'uc li buch'utic yich'o'jic ta muc' li Cajvaltique. ²¹ It'ix no'ox cha'iic, ta xmilvanic, ta xyacubic, c'usiuc no'ox ta sjovilpasic li c'alal ta xyacubique. Chacalbeic nojtoc jech chac c'u cha'al calojboxuc xa ono'oxe, li buch'utic jech ta spastique muc bu ta x'ochic li yo' bu ta spas mantal li Diose.

²² Yan mi ja' te ch-abtej ta co'ontic li Ch'ul Espíritue, ta jc'uxubinan jbatic, xijmuybajutic no'ox, jun co'ontic, ta xcuch cu'untic scotol, lec ta jc'opon jbatic jcotoltic, chijc'uxubinvan, melec scotol li c'ustic chcaltique. ²³ Ta jbic'tajes jbatic, ta jpajes jbatic yo' mu jpastic jelavel. Ti mi ja' ta jpastique, ijch'untic xa o scotol li smantal Diose. ²⁴ Jo'otic li oyutic xa ta sc'ob li Cristoe, co'ol schi'uc icac'tic xa ta milel ta cruz ya'el li c'usi tsc'an co'on jtuctique, schi'uc li c'ustic ta jpich' o co'ontique, yu'un mu xa jpastic jech.

²⁵ Yu'un ja' chijcuxiutic o sbatel osil ta sventa li Ch'ul Espíritue, ja' yu'un sc'an ti ac'o cac' jbatic ta ventainel yu'un li Ch'ul Espíritue. ²⁶ Mu me jtoy jbatic, mu me jo'cutic ta jcojtic ti xti'et no'ox yo'onic li jchi'iltactique.

6

Ja' sc'oplal ti sc'an ac'o jcoltatic li buch'utic ta xchibaj yo'onique

¹ Li jo'oxuc li co'ol quich'o'jtic ta muc' li Cristoe, mi oy buch'u ipase ta canal avu'unic yu'un li c'ustic chopole, jo'oxuc li ventainbiloxuc yu'un li Ch'ul Espíritue, coltaic. Ta slequiluc noj me avo'onic xavalbeic. Na'ic me ti jcotoltic co'ol sc'an chispasutic ta canal li c'ustic chopole.

² Mi jech chacolta abaique, yu'un ja' ach'unojbeic smantal li Cristoe li yaloj ti sc'an ta jc'uxubinan jbatique.

³ Mi oy buch'u tsnop ti xu' yu'un stuque, yu'un tsnop ti oy xa lec stsatsal yo'one, yu'un noj me chilbajin sba stuc.

⁴ Mi chac'an chana'ic mi lec li c'usi apasic li jujunoxuque, ja' sc'an ti chava'i abaic mi lec li c'ustic chapasique. Yu'un mi ja' no'ox ta jq'uelctic li c'usi ta spas li jchi'iltique, mu xca'i jba jtuctic li c'usi ta jpastic jtuctique, lec chca'i jbatric. Pero mi lic ca'i jbatique, ja' chquiltic o mi lec ti c'ustic ta jpastique. ⁵ Yu'un li c'usi ta jpastique, jo'otic ta jba jtuctic li jujunutique.

⁶ Li buch'utic ta xchanubtasat ta sc'op li Diose, ac'o me yac'be li c'ustic ta xtun yu'un li jchanubtasvaneje.

⁷ Mu me xalo'loatic. Yu'un me ja' chc'ot ta pasel li c'usi yalaj li Diose. Li c'usi ta jpastique ja' jech chc'ot jtatic li bu orae. ⁸ Mi ja' no'ox ta jpastic li c'usi ta jc'an jtuctique, ja' no'ox jech chopol li c'usi chc'ot jtatique, ta ch'ayel chijbat o sbatel osil. Yan mi ja' ta jpastic li c'usi ta sc'an li Ch'ul Espíritue, ja' lec li c'usi chc'ot jtatique, ja' chijcuxiutic o sbatel osil. ⁹ Ja' yu'un sc'an ti mu jchibajes co'ontic ta spasel li c'ustic leque. Yu'un mi mu xhibaj co'ontic ta spasele, ta me xc'ot sc'ac'alil ta jtatic li c'usi leque. ¹⁰ Mi chquiltic ti oy abol sbaic li crixchanoetique, ac'o jc'uxubintic. Ja' más persa sc'an ta jc'uxubintic li buch'utic co'ol quich'octic ta muc' li Diose.

Ja' sc'oplal li Pablo ti más tsots sc'oplal iya'i ti iyal ti icham ta cruz li Cristoe

¹¹ Q'uelavilic ti lec muc'tic li jts'ib li'i, ja' chana'ic o ti jo'on la jts'ibaboxuc jtuc li jaychol li'i. ¹² Li buch'utic chayalbeic ti persa chavich'ic li circuncisione, yu'un ja' tsc'anic ti lec ch-ileic yu'un li yan jchi'iltac ta israelale. Mu sc'anic ti chich'ic contrainele, ja' yu'un mu xalic ti ja' no'ox chijcol ta sventa ti icham ta cruz li Cristoe. ¹³ Li buch'utic chalic ti persa chavich'ic li circuncisione, mu xch'un yu'unic scotol li mantaletique. Ja' no'ox chalic ti

persa ac'o xavich'ic li circuncisione yo' ja' lec ta x'ileic o ta sventa ti oy xa senyail yu'unic ta abec'talique. ¹⁴ Li jo'one mu c'u tspace mi muc bu ich'bilun ta muq'ue. Ja' no'ox ta jc'an ti ja' no'ox chcal ti icham ta cruz ta scoj jmultic li Cajvaltic Jesucristoe. Ta sventa ti ichame, liscolta, ja' yu'un co'ol schi'uc chamemun xa ya'el ta sventa li c'ustic oy li li' ta balumile yu'un mu xa tsotsuc sc'oplal chca'i. ¹⁵ Yu'un ma'uc toj persa mi quich'ojtíc li circuncisione, mi muc bu quich'ojtíc li circuncisione. Ja' tsots sc'oplal ti jeltabil xa li co'ontique. ¹⁶ Acotolic li jayvo' jech ach'unojic jech chac c'u cha'al laj cale, junuc o me avo'onic. Na'ic me ti ta ono'ox xasc'uxubinic li Diose yu'un snich'naboxuc xa o.

¹⁷ Mu xa me buch'u xal ti ma'uc yac'ojbun cabtel li Cajvaltique yu'un oy slut'mal jbec'tal ja' ta xvinaj o ti ep litun yu'un li Cajvaltic Jesuse. Yu'un yan sba iquich'ocol.

¹⁸ Li jo'oxuc li co'ol quich'ojtíc ta muc' li Cajvaltic Jesucristoe, ac'o yac'boxuc acotolic ep slequial yutsilal li Cajvaltique.

Ach' Testamento: Ja' sc' oplal ti ja' Cajcoltavanejtíc li
Cajvaltic Jesucristoe

New Testament in Tzotzil San Andres; tzo (MX:tzo:Tzotzil)

copyright © 1983 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tzotzil

Dialect: San Andres

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tzotzil, San Andrés [tzo], Mexico

Copyright Information

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tzotzil

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Dec 2021 from source files dated 30
Nov 2021

6d889578-fb69-5afe-ad9b-d72780a156f2